

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 248 (259)

Olsztyn, sobota 26 października 1946 r.

Rok II

DOBRA WOLA TRIUMFUJE

Min. Wyszynski wycofuje wniosek w sprawie veta

NOWY JORK, 26.10. PAP. W Nowym Jorku odbyło się posiedzenie Komitetu ogólnego ONZ. Na posiedzeniu byli obecni przewodniczący Spaak, przedstawiciele delegacji radzieckiej Wyszynski, Gromyko i Nowikow, delegat Ukrainy Manuiski, przedstawiciel delegacji amerykańskiej senator Austin, przedstawiciel delegacji brytyjskiej Noel Baker, delegat Chin Willington Koo, delegat Francji Parodi oraz delegaci Panamy, Syrii i Unii Południowo-Afrykańskiej.

Na posiedzeniu omawiano wniosek Kanady, przewidujący m. in. ograniczenie czasu mówców na Generalnym Zgromadzeniu do 10 minut. Delegat radziecki Wyszynski wystąpił ostro przeciwko wnioskowi kanadyjskiemu, podkreślając, że wniosek kanadyjski stanowi ograniczenie wolności słowa i ograniczenie prawa krytyki.

Omawiano również wniosek Australii i Kuby o postawienie na porządku dziennym Generalnego Zgromadzenia t. zw. sprawy veto. Delegat radziecki Wyszynski sprzeciwił się temu. Podkreślił on, że problem ten zawiera w sobie najbardziej istotną zasadę ONZ, a mianowicie jedność pięciu stałych członków Rady Bezpieczeństwa.

Następnie zabrał głos delegat brytyjski

Shawcross. Oświadczył on, że na ogół zgadza się z Wyszynskim i dodał, że Komitet nie jest powołany do zajmowania się tym problemem, który ma tak wielkie znaczenie dla przyszłości ONZ. Shawcross wezwał Komitet, aby nie usunął z porządku dziennego kwestii veta.

Po krótkim przemówieniu Shawcrossa przemawiali przedstawiciele Australii, Holandii, Stanów Zjednoczonych i Kuby. Delegat Kuby z naciskiem podkreślił, że wniosek jego nie jest wymierzony przeciwko jakemukolwiek państwu.

Następnie zabrał głos wiceminister Wyszynski, który oświadczył, że wycofuje swój propozycję zdjęcia z porządku dziennego Zgromadzenia Generalnego wniosku w sprawie ograniczenia prawa veto.

Oświadczenie Wyszynskiego, który wycofał swój wniosek, przewidujący niedopuszczenie do obrad nad sprawą veto, wywołało wśród członków Komitetu wielkie wrażenie.

Delegat amerykański Austin ocenił wystąpienie Wyszynskiego jako „szlachetny gest”. Również delegat brytyjski Shawcross zabrał głos, aby wyrazić uznanie delegacji radzieckiej za jego stosunek do sposobu rozwiązania spornych problemów.

Następnie zajął się Komitet zagadnieniem, czy na porządku dziennym General-

nego Zgromadzenia powinna się znaleźć sprawa wcielenia do Unii Południowo-Afrykańskiej b. kolonii niemieckich.

Wyszynski podkreślił, że Karta Narodów Zjednoczonych przewiduje, iż terytoria, które dawniej należały do nieprzyjaciół, mają być powierzone Radzie Powierniczej.

Ostatecznie wszyscy członkowie Komitetu przyjęli jednogłośnie argumenty Wyszynskiego i postanowiono przekazać sprawę Komisji Politycznej.

BRYTYJSKIE ZWIĄZKI ZAWODOWE ZA ZERWANIEM Z FRANCO

LONDYN, 26.10. PAP. Kongres brytyjskich związków zawodowych przyjął rezolucję, domagającą się zerwania stosunków z Hiszpanią frankistowską głosami 4.535 tysięcy przeciwko 1.391 tysiący.

Druga rezolucja, wyrażająca zaniepokojenie z powodu zagranicznej polityki brytyjskiej wobec Stanów Zjednoczonych, Związku Radzieckiego, Niemiec, Grecji i Hiszpanii, została odrzucona 3.557 tysiący głosów przeciwko 2.444 tysiący.

BEZROBOCIE WE WŁOSZECH

RYM, 26.10. (PAP). — Minister robót publicznych Romita oświadczył na konferencji prasowej, że we Włoszech znajduje się obecnie 2 i pół miliona bezrobotnych.

Walkę o nasze prawa prowadzimy nadal

Marszałek Tito określa stanowisko Jugosławii

BELGRAD, 26.10. PAP. W obecności olbrzymich tłumów marszałek Tito wygłosił w Postoinie doniosłe przemówienie, w którym dał wyraz stanowisku Jugosławii wobec dyskusji i postanowień w jej sprawie na Konferencji paryskiej.

„Wszyscy wiedzą, — oświadczył marszałek — jak jesteśmy rozgorzyczni, widząc, do jakiego stopnia nie bierze się pod uwagę praw naszych narodów. Wszyscy wiedzą, iż prawa te nie zostały uznane nawet przez tych, którzy w czasie wojny byli naszymi sprzymierzeńcami i mówili tyle o prawach narodu, tworząc nawet Kartę Atlantyku, z której pozostały dzisiaj jedynie martwe litery.

Walczyliśmy przeciwko decyzjom Konferencji paryskiej, uważając je za niesprawiedliwe, a o ile nasz punkt widzenia nie zwyciężył dzisiaj, to może to nastąpi jutro i walkę o to będziemy prowadzili nadal”.

Interesy pchnęły anglosasów do obrony włoskiego punktu widzenia, ale uczyni się wszystko, aby Jugosławia otrzymała satysfakcję. Na temat Triestu i Istrii będzie się jeszcze mówiło, ale w chwili obecnej trudno jest Jugosławii uzyskać pomysły dla niej decyzje, albowiem dawni sprzymierzeńcy zapewnili sobie z góry odpowiednią ilość głosów.

W dalszym ciągu przemówienia marszałek Tito mówił o wewnętrznym zjednoczeniu, które dowiedzie, że decyzje Konferencji paryskiej nie są w stanie osłabić narodów Jugosławii.

PRASA FRANCUSKA NIE PUBLIKUJE ZDJĘĆ POWIESZONYCH

PARYZ, 26.10. PAP. Znaczna większość dzienników paryskich odmówiła publikacji zdjęć powieszonych w Norymberdze zbrodniarzy hitlerowskich, które zostały dostarczone przez agencje fotograficzne.

Dzienniki francuskie wyrażają uznanie prasie brytyjskiej za zajęcie podobnego stanowiska. Dziennik „L’Aube” oświadcza, iż zbyt ceni czytelników, aby obdźbiać ich podobnym widowiskiem.

KS. WINDSORU GUBERNATOREM GIBALTARU?

LONDYN, 26.10. (PAP). — Krąży tu uporczywe pogłoski, że książę Windsoru zostanie prawdopodobnie gubernatorem Gibraltaru. Korespondent agencji Reutersa stwierdził jednak, że nie ma ani słowa prawdy w doniesieniach, jakoby ks. Windsoru miał zamiar objąć jakiekolwiek oficjalne stanowisko.

Księstwo Windsoru udadzą się do Nowego Jorku i spędzą zimę w Stanach Zjednoczonych, a obecny ich pobyt w Anglii ma charakter prywatny.

30 ZŁ ZA 1 LITR NAFTY

KRAKÓW, 26.10. (PAP). — Centrala Produktów Naftowych zwraca uwagę, że cena wolnorynkowa za 1 litr nafty wynosi 30 zł i pobieranie ceny wyższej przez sprzedawcę czy to w mieście, czy na wsi jest niezuzasadnione i niedopuszczalne.

Wszelkie przypadki przekroczenia ustalonej ceny nafty należy zgłaszać w najbliższym oddziale, składzie lub stacji benzynowej Centrali Produktów Naftowych.

Powrót Prezydenta Bieruta z podróży po Jugosławii

BELGRAD, 26.10. PAP. Prezydent Bolesław Bierut wraz z marszałkiem Tito, marszałkiem Zymierskim oraz całą delegacją polską przybył do Lublany, gdzie goście oczekiwali tysięczne tłumy, z prezydentem Słowenii Widmarem na czele.

Następnie goście polscy wraz z marszałkiem Tito oraz towarzyszącymi im dygnitarzami jugosłowiańskimi udali się do Rjeki oraz Kraljewicy.

W Rjeco prezydent Bierut wygłosił przemówienie, w którym podkreślił, że Polska życzy Jugosławii Krainy Julijskiej i Triestu i w miarę sił poprze na forum międzynarodowym jej słuszne żądania.

W dniu dzisiejszym prezydent Bierut i marszałek Zymierski wraz z towarzyszącymi im osobami powracają do Warszawy.

Aresztowania działaczy PSL znajdują swój epilog w rozprawach sądowych

WARSZAWA, 26.10. (PAP). — W związku z szeregami insynuacjami wokół aresztowań niektórych działaczy PSL, Polska Agencja Prasowa dowiada się z kół miarodajnych, że:

W Krakowie aresztowano redaktora tygodnika „Piast” — Buczkę, u którego znaleziono wiele kompromitujących materiałów, świadczących o jego aktywnym powiązaniu z nielegalnym podziemiem, oraz zastępcę sekretarza NKW PSL, Mierzwę, który utrzymywał łączność z WIN-em. Aresztowano również Bagińskiego za wydawanie nielegalnego biuletynu PSL, który treścią i tonem odbiegał w niczym od nielegalnych wydawnictw podziemia i był szeroko kolportowany w kraju.

Natomiast aresztowanie redaktora „Gazety Ludowej”, Augustyńskiego nie pozostaje w związku z działalnością wyżej wymienionych działaczy PSL-owskich i nosi zgoła odmienny charakter.

Wkrótce wszystkie te aresztowania znajdą swój epilog w publicznych rozprawach sądowych.

Konszachty kapitalistów USA z „piątą kolumną” hitlerowską

NOWY JORK, 26.10. PAP. Na skutek rewelacji zastępcy prokuratora generalnego USA dla spraw specjalnych Johna Rogge, który podczas procesu w Norymberdze zbierał materiały, dotyczące współpracy przemysłowców niemieckich i amerykańskich, coraz więcej nieznanych dotąd szczegółów penetracji hitlerowskiej do Stanów Zjednoczonych dociera do amerykańskiej opinii publicznej.

Prok. Rogge na podstawie własnego doświadczenia i znajomości Niemiec obawia się szybkiego zjednoczenia Niemiec i wyraża przypuszczenie, że przemysł amerykański współpracuje z przemysłem niemieckim nad odbudową polityczną i gospodarczą jednolitych Niemiec.

Rogge opisuje porozumienie, zawarte pomiędzy agentami niemieckimi i przedstawicielami przemysłu amerykańskiego. Do porozumienia doprowadził wysłany przez Ribbentropa w roku 1940 agent hitlerowski, znany przemysłowiec niemiecki Gerhardt Westrick.

Badany przez prokuratora Westrick

stwierdził, że grupa przemysłowców amerykańskich z przedstawicielami „General Motors” na czele, przyrzekała mu w 1940 roku, że będzie wywierała presję na prezydenta Roosevelta i na rząd amerykański w celu niedopuszczenia do zerwania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Rzeszą.

Zw. Radziecki składa protest z powodu aresztowania w Chinach bpa Wiktora

MOSKWA, 26.10. (PAP). — Władze chińskie aresztowały głowę kościoła prawosławnego w Chinach, arcybiskupa Wiktora pod zarzutem rzekomej współpracy z Japończykami.

Aresztowanie arcybiskupa Wiktora wywołało ogromne wzburzenie wśród wiernych, którzy zorganizowali szereg wieców protestacyjnych. We wszystkich cerkwiach odbywają się nabożeństwa na intencję zwolnienia arcybiskupa.

Władze chińskie potraktowały aresztowa-

wanego dostojnika kościoła prawosławnego jak zwykłego przestępcę, zakuwając go w kajdany i osadzając w więzieniu dla przawców kryminalnych.

Arcybiskup Wiktór jest obywatelem ZSRR. Niezwłocznie po aresztowaniu arcybiskupa, konsul generalny ZSRR w Szanghaju Halin udał się do przedstawiciela chińskiego ministerstwa spraw zagranicznych, składając protest i żądając wyjaśnień w sprawie aresztowania arcybiskupa Wiktora.

NOWY ROK AKADEMICKI

W dniu dzisiejszym na Zamku w Olsztynie, o godz. 16.30, odbędzie się uroczysta inauguracja nowego roku akademickiego na Wyższej Szkole Prawno-Ekonomicznej w Olsztynie.

niekwalif. wst. 300-444

1.641.099 ton towarów na sumę 380 mil. dolarów dostarczyła UNRRA Polsce

WARSZAWA, 26.10 (PAP). — Gen. Charles M. Drury na konferencji prasowej zapoznał zebranych przedstawicieli prasy krajowej i zagranicznej z realizacją programu działalności UNRRA w Polsce.

W ramach planu UNRRA w Polsce, który zamyka się w ogólnej cyfrze 471 milionów dolarów — dostarczono dotychczas 1.641.099 ton towarów na sumę 380 milionów dolarów.

Mimo, iż dostawy te posiadają duże znaczenie — nie są one w wielu dziedzinach wystarczające — oświadczył gen. Drury. Na przykład 133.000 koni, które zostaną sprowadzone do końca realizacji programu, stanowi jedynie jedną dwudziestą ogólną liczbę strat Polski, poniesionych w koniach wskutek wojny. Natomiast 20.000 aut ciężarowych, dostarczonych przez UNRRA przekracza polski stan posiadania przedwojenny.

Przewidziane zakończenie działalności UNRRA w roku 1946 ulegnie opóźnieniu z powodu długotrwałego strajku pracowników okrętowych w Stanach Zjednoczonych A. P. Przepuszczalnie dostawy okrętowe zakończone będą dopiero na wiosnę 1947 r.

Niezadowolone w łonie Partii Pracy po przemówieniu Bevina

LONDYŃ, 26.10 (PAP). — Debata w Izbie Gmin wykazała, iż w łonie samej Partii Pracy istnieje pewna grupa niezadowolonych posłów, którzy wystąpili z szeregiem zarzutów pod adresem polityki Bevina.

Po przemówieniach Attlee i Churchilla inni posłowie kontynuowali złożone uszczerbki już zastrzeżenia. Wśród wystąpień należy zanotować oświadczenie niezależnego labourzysty Pritta, który jest prezesem brytyjskiego towarzystwa współpracy kulturalnej ze Związkiem Radzieckim.

Pritt stwierdził, że przy dobrej polityce Wielka Brytania mogłaby stanąć na czele ruchu postępowego w Europie, tymczasem obecne postępowanie rządu idzie w odmiennym kierunku, stwarzając m. in. pozory, jak gdyby jednym z jego zamiarów było osłabienie Związku Ra-

Attlee polemizuje z komunistami na Kongresie brytyjskich związków zawodowych

LONDYŃ, 26.10 (PAP). — Na kongresie związków zawodowych w Brighton wygłosił przemówienie premier Attlee. Mówca w ostrych słowach skrytykował stanowisko delegatów, którzy na konferencji wypowiedzieli się przeciwko polityce zagranicznej Bevina. Podkreślił on konieczność nawiązania ściślejszych stosunków z narodami Związku Radzieckiego. Następnie premier Attlee polemizował z poglądami komunistów na sytuację międzynarodową i wezwał delegatów, aby okazali swe pełne poparcie dla rządu Partii Pracy.

W dalszym ciągu swego przemówienia premier Attlee oświadczył, że celem rządu Partii Pracy jest utrwalenie pokoju i bezpieczeństwa na świecie. Dopóki nie będzie zbudowana organizacja międzynarodowa, stojąca na straży pokoju, Wielka Brytania musi utrzymać swe siły zbrojne.

Premier Attlee, kończąc swe przemówienie, wyraził przekonanie, że między dwoma skrzydłami ruchu robotniczego rozwinięta się owocna współpraca. Oba skrzydła ruchu robotniczego są bowiem ogarnięte jedną wspólną ideą — służby dla ludzkości.

Rada Związków Zawodowych uchwaliła następnie rezolucję w sprawie Związków Zawodowych w Grecji. Rezolucja podkreśla, że sytuacja w Grecji jest poważna.

NIEMIECKIE ZWIĄZKI ZAWODOWE PROTESTUJĄ

NORYMBERGA, 26.10 (PAP). — W Konstancji, we francuskiej strefie okupacyjnej odbył się wiec protestacyjny, zorganizowany przez niemieckie związki zawodowe.

Uchwalono energiczny protest przeciwko nieudolnej administracji niemieckiej we francuskiej strefie okupacyjnej.

MASOWY WYŻYNI ALPINISTYCZNY

Donoszą z republiki kirgiskiej, iż w tamtejszych górach odbyły się masowe zawody w spinaczce wysokogórskiej, w których wzięło udział ponad 300 miejscowych alpinistów.

W czasie zawodów zdobyto po raz pierwszy 4 szczyty w górach kirgiskich.

Polska w r. 1947 będzie w dalszym ciągu potrzebowała pomocy, przede wszystkim w dziedzinie żywności — wywodzi w dalszym ciągu gen. Drury. Zagranica wykazuje coraz większe zrozumienie dla tego faktu, jakkolwiek nie utworzono jeszcze aparatu, który by mógł zaspokoić potrzeby Polski.

Niemniej szef Misji UNRRA w Polsce wyraża nadzieję, że Ogólne Zgromadzenie ONZ znajdzie sposób dla dostarczenia Polsce niezbędnych środków żywności i

produkcji. Byłoby najlepiej — jego zdaniem — gdyby w dalszym ciągu kontynuowana była idea UNRRA.

Odpowiadając na pytania, zadawane przez dziennikarzy na temat systemu rozdziału towarów UNRRA, gen. Drury oświadczył, iż sposób rozdziału, ustanowiony przez Rząd R. P. okazał się najlepszym, najbardziej owocnym w tak zniszczonym i zdewastowanym przez wojnę kraju — jak Polska.

12 tys. żołnierzy polskich w Szkocji czeka na wyjazd do kraju

LONDYŃ, 26.10 (PAP). — Korespondent PAP donosi, że podczas debaty w Izbie Gmin poruszono kilkakrotnie zagadnienie polskie.

Konserwatywa Hurd w interpelacji swej w sprawie oddziałów polskich w Wielkiej Brytanii postawił rządowi brytyjskiemu pytanie, jakie są koszty utrzymania żołnierzy polskich w Wielkiej Brytanii.

Minister Bellingier podał w odpowiedzi, że koszty poborów i utrzymania oddziałów polskich oraz Korpusu Przyniesienia przewidziane są na sumę 33 milionów funtów.

Minister oświadczył następnie, że 12 tysięcy żołnierzy i oficerów polskich czeka już na wyjazd do kraju. Dalsze zapisy na powrót trwają.

Posel Austyn z Labour Party zainteresował rząd, czy wiadomo mu, że w obozach żołnierzy polskich uprawia się propagandę faszystowską. Minister Bellingier odpowiedział, że zbada tę sprawę.

Odpowiadając innym interpelantom, wiceminister wojny Frieman podał do wiadomości, że w Szkocji przebywa obecnie około 36 tysięcy żołnierzy polskich.

Na pytanie posła Bairda z Labour Party, czy prawdą jest, że część żołnierzy polskich służyła w armii niemieckiej, minister Bellingier oświadczył: „Wśród żołnierzy polskich, podlegających Wielkiej Brytanii znajduje się około 39 tysięcy ludzi, którzy służyli w niemieckich siłach zbrojnych lub w „Organisation Todt”.

Reżim faszystowski w Hiszpanii wzmocniony przez anglosaskie sfery finansowe

MOSKWA, 26.10 (PAP). — „Izwestia” w artykule p. t. „Za kulisami polityki frankistowskiej” charakteryzuje szereg manewrów generała Franco i pisał: „Sam fakt, że dziś po upływie półtora roku od chwili zadania klęski hitleryzmu w Europie, istnieje nadal ognisko faszyzmu za Pirenejami, objaśnić można tylko poparciem klęki frankistowskiej przez pewne koła reakcyjne w Anglii i Ameryce.

Ostatnie próby Madrytu ukrycia za pseudodemokratycznymi dekoracjami ustroju faszystowskiego czynione były nie tylko z wiedz, ale i przy bezpośrednim udziale tych kół. Franco korzysta nie tylko z oparcia politycznego swoich zagra-

Przegląd prasy

Realne systemy

Uniknięcie podziału na bloki w powojennej Europie jest kwestią zasadniczą dla przyszłego rozwoju stosunków między narodami tej części globu. Najbliższa przyszłość okaże, czy idea działania zespolonego, najbliższa Europie, zostanie zrealizowana w duchu prawdziwej współpracy równych z równymi. „Kurier Codzienny” pisze:

„Wielka Brytania nie nadaje się do roli kierowniczej w Europie, nie będąc w pełni państwem kontynentalnym, a stającą ogromne imperium, rozłożone we wszystkich częściach świata. Zrozumiałe jest, że Wielka Brytania stawia na pierwszym planie interesy imperialne, bezwzględnie jej bliższe, aniżeli interesy Europy.

Doraźne wypadki polityki brytyjskiej na kontynent w okresie międzywojennym kończyły się niefortunnie, że wymienimy tylko próbę stworzenia Paktu Wschodniego i sankcje antywojskowe. Wprawdzie zasada angielskiej „splendid isolation” z XIX w. została definitywnie przełamana przez ukoronowanego dyplomate, Edwarda VII. ale nie do tego stopnia, by Wielka Brytania poświęciła interesy imperialne kontynentalnym interesom europejskim.

Ponieważ Stany Zjednoczone Europy są ideą na razie utopią, należy rozpatrywać raczej projekty radykalnych kół angielskich, oparcia pokoju w Europie na systemie sojuszków. Kół te proponują dwuczłonowy sojusz: brytyjsko-sowiecki i francusko-sowiecki. System ten daleki jest od kierownictwa, a zawiera cechy ogólnoeuropejskie, nie dzieląc Europy na blok słowiański i blok zachodni.

Drugim narzucającym się systemem jest sojusz wielocłonowy, obejmujący państwa najbardziej przez Niemcy zagrożone — Francję, Polskę, Czechosłowację, ZSRR i Jugosławię. I ten system przekreśla podział na bloki. Oba są realne”.

dzieckiego. ZSRR pragnie — zdaniem Pritta — poświęcić się jedynie odbudowie.

Posel Ziliacus oświadczył, że rząd „fraternizuje” z opozycją. Nie świadczy dobrze o polityce Bevina fakt, że opozycja powitała odpowiedź Bevina w tak łagodnej formie. Zdaniem posła, obecna droga rządu w polityce zagranicznej może go łatwo pchnąć ku katastrofie. Pokój zostanie wygrany jedynie z chwilą, gdy rząd socjalistyczny zobędzie się na prowadzenie własnej polityki.

Wystąpienie Churchilla spowodowało ostrą replikę kilku posłów. Niezależny poseł, Lipson, stwierdził, że wypowiedzi przywódcy opozycji mogą jedynie zwiększyć trudności Bevina w jego staraniach o ustalenie przyjaznych stosunków ze Związkiem Radzieckim.

Rezolucja oświadcza dalej, że należy przywrócić w Grecji zasady wolności, sprawiedliwości i demokracji. Brytyjski Kongres Związków Zawodowych i Światowa Federacja Związków Zawodowych będą dążyć do zapewnienia pełnej swobody greckiemu ruchowi zawodowemu.

Kto o nich wie ?

Prokurator Specjalnego Sądu Karnego w Poznaniu zwołał wszystkie osoby, które mogłyby złożyć zeznania w sprawie działalności: 1) Friedrich Kroemer „SS” Obersturmbahnführer — Poznań, 2) baron Georg Waldenfels „SS” Hauptsturmführer — Srem, 3) Arnold Schroeder Kriminaloberassistent — Poznań, 4) Helmut Meyer „SS” Hauptsturmführer — Poznań, 5) Josef Klann Arbeitslagerkommandant — Poznań, 6) Paul Dieckmann Betriebsleiter — Jankowice, pow. Poznań — o zgłoszenie się w Prokuraturze Specjalnego Sądu Karnego w Poznaniu, ul. Młyńska, względnie nadesłanie adresu.

Przed nowym procesem w Norymberdze

Przed sądem stanie szereg ministrów hitlerowskich

BERLIN, 26.10 (PAP). — Szereg byłych ministrów hitlerowskich zostało przewiezionych z obozu koncentracyjnego w Dachau do Norymbergi, gdzie staną przed amerykańskim trybunałem wojskowym.

Są to: b. szef kancelarii Rzeszy Otto Meissner, sekretarz kancelarii Rzeszy Hans Lammers, b. minister rolnictwa Walter Darre, jego następca na tym stanowisku Herbert Backe, b. wiceminister lotnictwa Erhardt Milch, b. minister spraw zagranicznych w rządzie Doenitza — Schwerin von Krosicki i b. minister poczty i telegrafów Wilhelm Ohnesorge.

Wyroki wydane przez amerykański try-

bunał wojskowy będą ostateczne. Skazani nie będą mogli apelować, lecz jedynie odwołać się do łaski gubernatora wojskowego amerykańskiej strefy okupacyjnej.

WALLACE O PRZEMÓWIENIU BEVINA

NOWY JORK, 26.10 (PAP). — Henry Wallace, komentując expose Bevina, wygłoszone w Izbie Gmin, oświadczył: „Jakkolwiek byłoby intencje i zamiary wielkich mocarstw w przyszłości, obecnie można zanotować odprężenie. Wszyscy odpowiedzialni mężowie stanu wypowiedzieli się wyraźnie, że pragną pokoju.

nicznych protektorów i adwokatów.

Sfery finansowe Anglii i Ameryki dołożyły ostatnio немало starań, by wzmocnić reżim faszystowski w Hiszpanii również pod względem gospodarczym.

Korzystając z klęski Niemiec, wielkie trusty amerykańskie i argentyńskie rozwinięły gorączkową działalność, celem zagarnięcia niemieckiej spuścizny gospodarczej w Hiszpanii.

W próbach zrealizowania planów „bloku zachodniego” reakcja podłada wle nadziei na gen. Franco. Według zamierzeń reakcji Hiszpania ma odegrać rolę jednego z tych punktów wypadowych, którego można będzie rozpocząć ofensywę przeciwko demokracji.

Młodzież niemiecka nie zmieniła się Wzmocnienie kontroli władz okupacyjnych

LONDYŃ, 26.10 (PAP). — W prowincji Württemberg-Baden rozwiązano na mocy zarządzenia miejscowych amerykańskich władz wojskowych organizację „Schwabische Volkjugend” liczącą 3 tysiące członków.

Jednym z motywów tego zarządzenia

SZWECJA KUPUJE „MUSTANGI”

NOWY JORK, 26.10 (PAP). — Departament Stanu zatwierdził sprzedaż 90 samolotów, pozostałych z nadwyżki armii, rządowi szwedzkiemu. Nabyte samoloty są myśliwcami typu „Mustang”.

Rzecznik poselstwa szwedzkiego oświadczył, że zakup stanowi część 5-letniego planu wzmocnienia szwedzkich sił lotniczych.

było niepodporządkowanie się wspomnianej organizacji zakazowi uprawiania działalności politycznej.

Sledztwo wykazało, że organizacja ta dążyła do werbowania do swych szeregów b. członków Hitlerjugend.

Władze amerykańskie w Niemczech, po rozwiązaniu w Wirtembergii młodzieżowej organizacji „Schwabische Volkjugend”, przedsięwzięły dalsze środki, zmierzające do wzmocnienia kontroli nad niemieckimi organizacjami młodzieży.

7 TYS. GODZIN W POWIETRZU

MOSKWA, 26.10 (PAP). — Minister przemysłu lotniczego, Kroniczew, opublikował specjalny rozkaz, w którym zawiadomił o odznaczeniu 16 najwybitniejszych lotników radzieckich, przeprowadzających próbną loty na nowych typach maszyn.

Jeden z pilotów, Kudrin, spędził w okresie 30 lat pracy ponad 7 tysięcy godzin w powietrzu, wypróbując nowe samoloty, przy czym próby objęły ponad 100 różnych typów.

MINY W KANALE KORFU

LONDYŃ, 26.10 (PAP). — W związku z najechem przez 2 brytyjskie okręty wojenne na miny w kanale Korfu w Londynie, zostały przeprowadzone rozmowy między Foreign Office a admirałią.

Po konferencji admirałia brytyjska ogłosiła komunikat, że odpowiedzialność za oczyszczenie kanału Korfu ze znajdujących się tam min spada na marynarkę grecką.

PLAN OŚWIATY DLA DOROSŁYCH realizuje Kuratorium Olsztyńskie

W 29 ROCZNICĘ REWOLUCJI
W dniu 9 listopada przejął 29 rocznicę Wielkiej Rewolucji Październikowej. W celu uczczenia tego dnia święta narodo- wego ZSRR powstał w Olsztynie komitet obchodu w składzie: prezes ob. Dębski, wiceprezes ob. Nikonow, sekretarz ob. Switarzówna, członkowie: ob. ob. Jesionek, Swidowski, Sekita, przedstawiciel Armii Czerw. kpt. Lachowicz, Grabiańska, Ba- bińska.

W dniu 9 listopada odbędzie się o godz. 16 uroczysta akademii w Teatrze Miejskim. Część artystyczna Akademii spoczy- wa w rękach ob. Igara. (mg.)

WALNE ZEBRANIE LIGI KOBIEC
W lokalu Urzędu Inf. i Prop. odbyło się walne zebranie Koła Miejskiego Ligi Kobiet w Olsztynie pod przewodnictwem ob. Grabiańskiej.

Nowy Zarząd ukonstytuowała się w skła- dzie: przew. ob. Lorbek, wiceprzew. ob. Dymińska i Sierosławska, skarbnik ob. Goszczyńska, sekretarz ob. Skorupska, komisja rewizyjna: Sulaińska, Snieżko i Sjemaszko, członkowie Zarządu: ob. Mrozówna, Augustyniak i Woźniak.

Postanowiono uruchomić kurs kroju i szycia oraz kurs pisania na maszynie, oraz przyjęć na siebie prowadzenie akcji Pomocy Zimowej. (m.g.)

ROZWÓJ RADIOFONII

W ostatnich tygodniach przybyło wielu abonentów radiowych w Olsztynie. Na dzień 24 bm. było zarejestrowanych 1268 odbiorników lampowych, 372 głośniki i 8 głośników ulicznych.

Również radiowcy wykazują znaczny przyrost radiobonentów zarówno lampo- wych, jak i głośnikowych. (mg)

PORANEK FILMOWY

W niedzielę, 27 bm., w kinie „Polonia”, w ramach poranka filmowego wyświetlo- ny zostanie film „O czym marzą kobiety”.

Początek o godz. 11, bilety w cenie 15 zł. do nabycia w OM TUR.

Dziś wieczorem

TEATR IM. ST. JARACZA
O godz. 19.30 „Skiz” z Mieczysława Cwiklińskiego.

KINO „POLONIA”
Film prod. rad. „Ojcowie i dzieci”. Pocz. seansów 16, 18 i 20.

KINO „MAZUR”
Film prod. rad. „15-letni kapitan”. Pocz. seansów 16, 18 i 20.

WARMIA – MAZURY – POWISŁE
„JESTEŚMY JEDNEJ KRWI”
27.10.46 — KONGRES AUTOCHTONÓW W OLSZTYNIE

DO KOGO NALEŻĄ MEBLE

w pokoju sublokatora

Często się zdarza, że lokator posiada sublokatora, dokwaterowanego czy dobro- wolnie przyjętego. Ponieważ lokator po- siadał nadmiar mebli, więc część mebli udzielił swemu sublokatorowi. Przy zgła- szeniu zaś do Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego lokator podaje wszystkie me- ble z prośbą o przekazanie mu ich na własność. To samo czyni sublokator od- nośnie do mebli, znajdujących się w jego pokoju.

W ten sposób te same meble są po- dwójnie zgłoszone i może się zdarzyć wypadek, że Okręgowy Urząd Likwidacy- cyjny sprzeda te meble zarówno lokato- rowi, jak sublokatorowi. W takim wy- padku poszkodowany obowiązany jest wnieść odwołanie do OUL, a Komisja Społeczna przy OUL ponownie rozpatry- tę sprawę.

Przy okazji wyjaśniamy: o ile lokator wynajął pokój z meblami sublokatorowi, to meble te stanowią nadmiar u loka- tora, więc sublokator całkiem słusznie może się ubiegać o przyznanie mu ra-

Na odbytych konferencjach w wydzia- le oświaty i kultury dorosłych Kurato- rium olsztyńskiego, z udziałem przedsta- wicieli władz, urzędów i organizacji spo- łecznych, został omówiony i przedysku- towany plan oświaty dorosłych realizo- wany w bieżącym roku szkolnym.

O przebiegu konferencji pisaliśmy już uprzednio. Obecnie, jak to zapowiadali- śmy, omówimy obszerniej poszczególne punkty obszernego planu oświatowego.

Otóż w dziale systematycznego kształ- cenia przewidziane zostało 15 kursów re- polonizacyjnych dla autochtonów po 9 godzin tygodniowo, obejmując 3500 stu- denci przy 180 nauczycielach. W roku ubiegłym uczęszczało 2750 słuchaczy na 106 kursach, zatrudniając 112 nauczycieli.

Kursy dla analfabetów obejmą 1000 słuchaczy, na których zatrudnionych bę- dzie 55 nauczycieli.

Dla kursów II i III stopnia przewiduje się 158 klas po 20 godzin tygodniowo, co wykazuje zwiększenie o 50 klas w sto- sunku z rokiem poprzednim.

Kuratorium przyjmuje na siebie wydatki organizacyjne, personalne, programy, podręczniki, szkolenie pracowników, po- moce naukowe i nadzór pedagogiczny. Samorząd względnie inne organizacje po- winny ponieść wydatki rzeczowe jak: opał, światło, zeszyty i książki dla niezamożnych, sprzątanie oraz wydatki kan- celaryjne.

W dziale następnym, dotyczącym szkół powszechnych dla dorosłych, przewiduje się trzy szkoły z 20 klasami po 20 godz. nauki tygodniowo. W roku ubiegłym by- ło jedynie 5 klas ze 118 uczniami.

W zakresie szkół średnich dla dorosłych z zatrudnieniem 24 godz. zajęć szkolnych tygodniowo plan przewiduje uruchomien- nie 40 klas w stosunku do 18 klas z roku poprzedniego. Gimnazja są czynne w Olszynie, Ostroździe, Szczytnie i Mrągowie.

W dziale kursów z zakresu szkoły śred- niej przewiduje się 40 klas po 24 godz. zajęć tygodniowo, gdy w roku ubiegłym pracowało 18 klas.

W zakresie wyższej oświaty ludowej niezależnie od 2 już istniejących uniwer- sytetów ludowych dla Warmiaków i Ma- zurów, projektowane powstanie jeszcze jednego uniwersytetu powszechnego i 5 uniwersytetów niedzielnych, dla obsługi których niezbędne jest zorganizowanie 15 kół prelegentów. Dla usprawnienia pracy w tych dziełach projektowane jest zor- ganizowanie poradni dla pracowników oświatowych.

Świetlice, które mają już swe chlubne tradycje, a które są ważnym czynnikiem szerzenia kultury, mają ulec dalszemu rozbudowaniu. Miast 30 istniejących w roku ubiegłym przewiduje się uruchomien- nie jeszcze 10 nowych. Świetlice realizu- ją swe cele po przez gry i zabawy, po- gadanki, odczyty, do zespołów samokształ-

cenionych włączanie, będąc podstawą do działalności zespołów chóralnych teatral- nych i instrumentalnych.

Przewiduje się istnienie 80 takich ze- społów, które w przyszłości będą wy- zyskane jako materiał do konkursów. Od- czuwa się wielką potrzebę poradni chó- ralnej i muzycznej, wypożyczalni nut i śpiewników. Jest rzeczą bardzo ważną zbieranie i popularyzowanie pieśni war- mińskich i mazurskich. Projektuje się również wydanie 10 pieśni z repertuaru polskiego i spopularyzowanie ich w bieżącym roku.

Ponadto przewiduje się zorganizowanie objazdowego zespołu muzyczno-wokalnego z repertuarem popularnym i atrakcyjnym. Do realizowania tego zakresu oprócz Kuratorium udział wzięć winni Teatr i Muzyki Ludowej, Teatr Muzyczny i Wydział Kultury i Sztuki.

Przechodząc do następnego ważnego działu kształcenia, jakim jest **czytelnic- two i samokształcenie**, przewiduje się rów- nież wydatną rozbudowę. A więc w ro- ku bieżącym ma pracować 150 zespołów poprawnego czytania, 50 zespołów roz- mowego czytania oraz 20 zespołów sa- mokształceniowych. Przy czym jako wy-

nik osiągnięć prac przewiduje się zor- ganizowanie konkursów.

Z innych form zmierzających do sze- rzenia kultury wśród dorosłych wymie- nić należy tak zwane **Domy Społeczne**, znane przed wojną jako domy ludowe.

Znajdujemy się w tym szczęśliwym po- łożeniu iż pozostała po Niemcach duża ilość **karcem**, w uruchomieniu których nie jest zainteresowane ani społeczeństwo ani państwo. Otóż **karcem**, które były u- żywane przez Niemców jako środek ger- manizacji i demoralizacji zostaną zamie- nione na domy społeczne. W tym celu Kuratorium zwróci się do organów samorzą- du terytorialnego, aby jak najprędzej przeprowadzić zabezpieczenie takich bu- dyneków, aby je później przystosować do potrzeb **domów społecznych**. W tej chwili przy nakładzie kosztów i pracy może być uruchomionych 40 **domów społecznych**.

Na zakończenie należy wspomnieć o wycieczkach, wczasach, akcji kulturalnej jaką może odegrać kino i radio. Kurato- rium ze swej strony przygotowuje się już teraz do zorganizowania na wiosnę wię- kszej wycieczki do Krakowa i centralnej Polski dla najwybitniejszych uczestników kursów i świetlic. (JJ)

Kopernik – obywatel Olsztyna Przed odsłonięciem popiersia Wielkiego Polaka

W niedzielę w ramach uroczystego ob- chodu odbędzie się w Olsztynie odsłonie- cie popiersia Mikołaja Kopernika. Pom- nik z popiersiem wielkiego polskiego uc-zonego stanie na placu przed Zamkiem nad urwistym brzegiem Lęny.

Pomysł umieszczenia wprawdzie skrom- nego, pomnika, tu, w zakątku technicznym przeszłością, wydaje się trafnym i głębiej przemysłanym. Tu właśnie na tle starego zamku, w otoczeniu którego wieje histo- rią, gdzie czas pokrył patyną wieków mu- ry, popiersie Kopernika stanowić będzie szarmonizowany akcent. Bo jeżeli chodzi o Kopernika i Olsztyn, to właśnie ta część miasta jest najściślej z osobą wielkiego Polaka związana.

Kopernik był dwukrotnie mieszkańcem Olsztyna, pierwszy raz w roku 1515, obr- any administratorem dóbr kapitulnych o- kręgów olsztyńskiego i malzackiego. Ob- dany szeroką władzą sprawował swój urząd mądrze, a gdy trzeba było, umiał użyć silnej ręki. A nie raz, ponieważ wła- dzę jego podlegali chłopci, mieszczanie, szlachta i duchowieństwo, sprawować mu- siał również rolę sędziego. Zamek olsztyń- ski, który był jego siedzibą, skupiał na so- bie wzrok wszystkich ludzi, los których zależał od decyzji stąd wychodzących.

Po trzechletnim włodowaniu Mikołaj Kopernik rezygnuje ze stanowiska admi- nistradora, aby się całkowicie poświęcić badaniom naukowym. Ale niedługo mógł się oddawać nauce, bo oto w roku 1520 zostaje powtórnie przywołany do Olszty- na, tym razem jako obrońca.

Zaborczy krzyżak rozpoczął swój ni- szczytelny pochód rabunkowy. Zakon zdradziecko zламаł obowiązujące zawie- szenie broni, niszcząc ogniem i mieczem wszystko dokoła. Niebawem liczne miasta Warmii znalazły się w rękach zaborczego zakonu. Biskup lidzbarski, wraz z całą kapitułą uciekł i schronił się w Toruniu. Jedyne zamki olsztyński za sprawą Ko- pernika, który za czasów swego admini- strowania przystosował go do obrony, sz- kował się do godnego spotkania krzyżac- twa.

Za sprawą Kopernika Olsztyn, a ściślej mówiąc zamek olsztyński, był zaopatro- ny w broń, amunicję, żywność i załogę. Stu dzielnych, wojskowo wyszkolonych obrońców — Polaków, czekało na zbliżenie się nieprzyjaciela. I oto w lutym 1521 r. Krzyżacy otoczyli zamek, obroną którego osobiście kierował Mikołaj Kopernik.

Gdy nie udało się zaskoczyć niespo- dzianie załogi, a wywiad krzyżacki praw-

dopodobnie wiedział, że szturmem zamek niefatwo zdobyć, po 3 dniach Krzyżacy zaniechali oblężenia i jak niepyszni ode- szli, zostawiając po sobie zgłiszczą spal- nych siedzib.

Za dzielną postawę Kopernika, który w ten sposób wniwec obrócił całą wypra- wę Krzyżaków, albowiem nie zdobywszy Olsztyna musieli się wycofać i z innych miast, zostaje mianowany **pelnomocnikiem królewskim**.

Od tych czasów upływa właśnie 430 lat. Przeto słuszną jest rzeczą, że uczczenie Kopernika, jako dzielnego obywatela na- szego miasta, w postaci ustawionego po- piersia w tym historycznym miejscu, wy- padło właśnie w rocznicę tych ważnych, a ogółowi mało znanych wydarzeń. (jj)

5 LAT WIĘZIENIA ZA PRYWŁASZ- CZENIE KASY GMINNEJ

Sąd Okręgowy w Giżycku (Łuczanych) w trybie postępowania dożalnego rozpo- znał sprawę: Tomasza Szymanowskiego, Jana Ziółka i Henryka Zarncha, oskar- żonych o rozbój z bronią oraz Aleksan- dra Bobreka, oskarżonego o przywłasz- czenie na stanowisku wójta kwoty 27.123 zł na szkodę kasy Gromady, gm. Utky.

Sąd po rozpatrzeniu spraw skazał Szymanowskiego na dożywotnie więzie- nie, oraz utratę praw publicznych i oby- watelskich praw honorowych na zawsze, Jana Ziółka na 12 lat więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na lat 10, Zarncha na 5 lat więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na lat 5, Bobreka na 5 lat więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na lat 5.

PRZYDZIAŁY ODZIEŻOWE DLA PRACOWNIKÓW NAUKI

Doceniając znaczenie i potrzeby ludzi pracujących naukowo — Min. Aprow. i Handlu wszystkim pracownikom nauki tzn. w pierwszym rzędzie profesorom, asy- stentom i docentom wyższych uczelni wed- ług listy przedłożonej przez Min. Oświa- ty — przyznało jednorazowe przydziały odzieżowe, mające się składać z: a) 3-ch metrów dobrej wełny, b) kompletu bieliz- ny pościelowej, c) kompletu bielizny oso- bistej, d) dodatków krawieckich.

Zwolnienia na te przydziały będą wy- dane przez Ministerstwo jeszcze w bieżą- cym miesiącu — należy się więc spodzie- wać, że wszyscy pracownicy nauki będą zaopatrzeni w wyżej wymienione przy- działy najpóźniej do końca listopada br.

Słuchamy radia

SOBOTA, 26 BM.

16.00 dziennik, 16.30 transmisja z Kato- wic, 16.55 audycja poetycka, 17.10 koncert, z mikrofonem, 18.35 pieśni hiszpańskie, 17.55 reportaż dźwiękowy, 18.25 wędrowka 18.50 audycja TUR-u, 19.00 nauka przy- głośnika, 19.30 audycja Chopinowska, 20.00 dziennik, 20.30 duet harmonistów, 20.45 słuchowisko, 21.10 muzyka, 21.45 rozmowa prywatna, 22.00 audycja rozrywkowa, 22.15 koncert orkiestry tanecznej, 23.00 ostatnie wiadomości, 23.20 program, 23.30 muzy- ka, 23.55 skrót ostatnich wiadomości.

Maszynistka wykwalifikowana przyjmie pracę na dobrych warunkach. Oferty: Redakcja „Wiad. Maz.” 2312-3

Przed „Skizem” Zapolskiej

Dziś ujrzymy Cwiklińską

Walory sceniczne sztuk Gabrieli Zapolskiej są nieprzemijające.

Dlatego też, jeśli szereg utworów scenicznych innych autorów polskich — schodzi ze sceny i interesuje tylko histo- ryków teatru, lub badaczy rodzimej lite- ratury dramatycznej — sztuki Zapolskiej do dziś dnia — jeśli nawet nie poruszają problemów obecnie aktualnych — tętnią pełnią życia i dają widzowi przekrój pewnych zjawisk z okresu, który należy do przeszłości, ale zawsze w sposób fascy- nujący.

Daje to bowiem współczesnemu widze- niu całkowitą możliwość porównywania i sprawiedliwej oceny wielkiego rozwoju w dziedzinie szeregu zagadnień najbar- dziej żywotnych.

„Skiz”, z którym przyjeżdża zespół na czele z Mieczysławem Cwiklińską, nie jest wyjątkiem wśród innych sztuk znakomitej polskiej autorki.

To też z prawdziwym zainteresowa- niem czekamy na dzisiejszą premierę — i radzi jesteśmy zobaczyć na deskach naszego teatru M. Cwiklińską. Z.A.

JESIENNY BIEG NAPRZELAJ organizowany przez Związek Walki Młodych

Jutro, w niedzielę, na terenie całej Polski odbędzie się pierwszy powojenny jesienny bieg naprzelaj organizowany przez Związek Walki Młodych. Masowy bieg naprzelaj pod hasłem: **„Przez sport do wychowania zdyscyplinowanego śmiałego, silnego, pełnego radości życia obywatela”** ma na celu wyrobienie w naszej młodzieży potrzeby i nawyk uprawiania sportu. Udział w biegu może wziąć każdy zdrowy, normalnie rozwinięty młody człowiek.

Bieg odbędzie się na dystansie 3,5 km dla mężczyzn starszych, dla juniorów (do 16 lat) na dystansie 2 km i dla dziewcząt na trasie liczącej ok. 1 km.

Po zawodach Zarząd Główny ZWM w Warszawie przeznaczy przechodnią nagrodę temu województwu, które uzyska największą liczbę startujących.

Najlepsi biegacze, wyłonieni spośród grona zawodników biorących udział w organizowanym biegu, będą startować 3 listopada w Warszawie w biegu naprzelaj o mistrzostwo Związku Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych.

W ramach ogólnokrajowego, jesiennego biegu naprzelaj Zarząd Woj. ZWM w Olsztynie organizuje przy współpracy Woj. Urzędu WF i PW masowy bieg naprzelaj, w którym wezmą udział wszyscy stowarzyszeni i niestowarzyszeni zawodnicy.

Bieg odbędzie się jutro na Stadionie WF o godz. 9.30 na dystansach według norm podanych przez Zarząd Główny ZWM. Trasa biegu prowadzić będzie Al. Wojska Polskiego do basenu, po okrążeniu którego zawodnicy przebiegną przez park z powrotem na Stadion. Start i meta biegu mieścić się będzie na Stadionie.

W zawodach weźmie udział około 70 biegaczy, w tym czołowi zawodnicy olsztyńscy.

ZWM w Olsztynie apeluje do wszystkich klubów, organizacji młodzieżowych i związków oraz do poszczególnych zawodników niestowarzyszonych o jak naj-

liczniejsze zgłaszanie swego udziału w biegu (bat).

„POCISK LEPSZY OD WARMII”

Rozegrany w ub. czwartek mecz o wejście do A-klassy między MKS „Warmia” i WKS „Pociskiem” przyniósł zasłużone zwycięstwo artylerzystom, którzy pokonali milicjantów 6:3 (5:2).

„Pocisk”, zasilony nowymi graczami, przedstawia dziś drużynę groźną dla każdego zespołu.

W pierwszych minutach „Pocisk” ma lekką przewagę, która się zwiększa pod koniec pierwszej połowy i prowadzi nawet 5:1.

Sędziował por. Wiśniewski. Mecz ten kwalifikuje obie drużyny do A-klassy. Spodziewamy się, że w jutrzejszym turnieju (jeśli się spotkają) milicjanci zapewne zechcą wziąć rewanż. (aw)

ZAIŚTE WSPÓLPRACA

Polski Związek Tenisa Stołowego zwrócił się do K.S. „Zryw” z prośbą o zorganizowanie Olsztyńskiego Okręgowego Związku Tenisa Stołowego.

Klub, czyniąc zadość pismu oraz potrzebom zorganizowania i scalenia prac

i działalności sekcji ping-pongowych, roz- pisał zaproszenia na zebrania w dniu 22 bm. (wtorek) do pięciu klubów istniejących na terenie m. Olsztyna.

Niestety jednak — pragnienia P.Z.T.S. i Klubu „Zryw” nie dały wyniku. Miejsce kluby nie zainteresowały się i nie delegowały swych przedstawicieli.

Zaiste — we „właściwy sposób” rozumie się na naszym terenie współpracę.

„ZRYW” — „WARMIA”

W niedzielę na Stadionie WF, zaraz po zakończeniu biegu naprzelaj dla młodzieży Z.W.M. o godz. 10 rano zostanie rozegrany mecz piłkarski „Zrywu” z liderem grupy walczącej o wejście do A-klassy „Warmia”.

Ze względu na dobrą formę graczy „Warmii”, jak również i znaczne postępy „Zrywu”, który jak się dowiadujemy chce nam zrobić niespodziankę, mecz zapowiada się interesująco.

K.S. „ZEOM” — K.S. „ZRYW”

W sobotę na placu przed gmachem Z.E.O.M. u zostanie rozegrany mecz piłki siatkowej pomiędzy drużynami K.S. „Zrywu” i K.S. „Zeom”. Początek meczu o godz. 14-tej.

Kiedy otrzymamy dowody osobiste

Sprawa nowych dowodów osobistych napotyka na szereg trudności, będących wynikiem różnorodności dowodów tożsamości oraz braków w rejestrach mieszkańców.

Wiele rejestrów mieszkańców uległo zupełnie lub częściowo zniszczeniu na skutek działań wojennych, niektóre kartoteki zostały przez okupanta wywiezione, a i w ocalałych rejestrach są poważne nieścisłości i „martwe dusze”, zaprowadzane specjalnie podczas okupacji dla celów konspiracyjnych.

Pierwszym krokiem dla stworzenia wła-

ściwych warunków do wydawania dowodów osobistych było zarządzenie Ministerstwa Administracji Publicznej, polecające gminom restytucję wspomnianych rejestrów. Akcja ta jest obecnie w pełnym toku, a jej wyniki pozwalają na przypuszczenie, że już z początkiem roku przyszedzie do gminy, które założą u siebie uporządkowane rejestry, przystępują do wydawania nowych dowodów.

Jeżeli chodzi o stronę legislacyjną całej akcji, to Min. Admin. Publ. opracowało już odpowiedni projekt dekretu, który obecnie uzgadniany jest z innymi, zainteresowanymi Ministerstwami.

Poszukujemy rodziny przez PCK

Polskie Radio skasowało z dnem 15 września r. b. przyjmowanie ogłoszeń do Skrzynki Poszukiwania Rodzin. Zaległe ogłoszenia nadawane były aż do wyczerpania materiału. Likwidacja Skrzynki Poszukiwania Rodzin Polskiego Radia nie świadczy bynajmniej o skasowaniu poszukiwań przez radio.

Codziennie z wyjątkiem niedziel nadawana jest o godz. 8.40 skrzynka poszukiwania rodzin P. C. K.

Stałe utrzymywanie dwóch równoległych skrzynek o tych samych celach nie miałyby rzeczą prostą żadnego usprawiedliwienia.

Obecnie, w ramach stałej normalizacji naszego życia, koniecznym jest również scentralizowanie akcji poszukiwań w jednej instytucji.

Institucją przede wszystkim do tego powołaną jest Polski Czerwony Krzyż, posiadający rozgałęzione kontakty w całym świecie.

Wszyscy zainteresowani w poszukiwaniu swych bliskich winni obecnie zgłaszać się do P. C. K.

Potrzebna wykwalifikowana siła biurowa obeznana z działem żelaza i instalacyjno-sanitarnym.

Centrala Materiałów Budowlanych
Olsztyn — Okrzei 8
2298-3

OGŁOSZENIE

Miejskie Zakłady Komunikacyjne zawiadamiają, że bilety miesięczne na wszystkie linie tramwajowe w cenie 300 złotych można nabywać w Dyrekcji MZK ul. Pieniężnego 15 od 25 do 5 każdego miesiąca. Za oprawkę biletową jednorazowa opłata wynosi 40 zł. 2300

Czystość to zdrowie!

SŁUCHAMY RADIA ONZ

Organizacja Narodów Zjednoczonych uruchomiła własną sieć radiową, składającą się z 4 krótkofalowych stacji nadawczych, skierowanych na Europę.

Słuchacze mogą słyszeć wyraźnie przebieg obrad Generalnego Zgromadzenia tak, jak gdyby byli bezpośrednio połączeni z mikrofonem na sali obrad.

Audycje nadawane są w 5 językach.

DOLARY MAJĄ ZACHĘCIE

Amerykańskie władze wojskowe w Bawarii wyraziły życzenie, ażeby 100.000 obywateli wojennych znajdujących się jeszcze w Bawarii włączyć w plan pracy całego kraju. Ażeby tych ludzi zachęcić do pracy, przewidziano, że połowę zarobków będzie się wypłacało w markach, a drugą połowę w walucie zagranicznej.

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Ostrołęka, na nazwisko Korzeniowski Stanisław, ur. 25.7.1922 r. w Czarni, gm. Zbujna, pow. Ostrołęka. 2296-1

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną Nr. 5175, wydaną przez RKU Kielce, na nazwisko Stanisławski Henryk, ur. 11.11.1925 r. w Kielcach. 2297-1

UNIEWAŻNIAM zagubioną książeczkę wojskową Nr 362594, na nazwisko Kotylaś Ludwik, jednostka wojskowa Nr 1842 C. 2301-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Plock i legitymację służbową, wydaną przez MO w Bisztyнку na nazwisko Nowacki Edward, ur. 20.I.1924 r. 2302-2

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez gminę Stawiguda, na nazwisko Lehnard Agnieszka, zam. w Rusi gm. Stawiguda. 2303

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty, wydany przez Starostwo Świeciańskie, za świadczenie o powrocie z Niemiec, wydane przez Starostwo Białystok, zaświadczenie wymeldowania z gminy Ryn pow. Giżycko, zaświadczenie prowadzenia remontu na dom w Olsztynie przy ul. Oficerskiej Nr 16, wydane przez Zarząd Miejski Olsztyn oraz książeczkę wojskową, wydaną przez RKU Świeciańskie, na nazwisko Głowacki Antoni, ur. w 1906 r. w Świecianach. 2304

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty, wydany przez władze niemieckie w Ostrowi Mazowieckiej oraz kartę powiernictwa na gospodarstwo, wydane przez PUR Lidzbark, na nazwisko Siwek Heronim, ur. 16.IX.1907 r. w Jasinie pow. Ostrów Mazowiecki. 2305

UNIEWAŻNIAM skradzione zaświadczenie tymczasowe obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Powiatowe Olsztyn Nr 4627, na nazwisko Jung Johanna zamieszkała w Kiertanowie pow. Olsztyn. 2306

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną Nr 45995, wydaną przez PUR Wilno, na nazwisko Kowalewski Telesfor. 2307

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną, wydaną przez Urząd Ewakuacyjny w Ignalinie, dokument zostawienia domu i 10 ha ziemi w Ignalinie, wydany przez gm. Ignalin, oraz świadectwo ukończenia 3-ich klas gimn. im. Witolda w Wilnie, na nazwisko Butryn Marcin, ur. 11.V.1920 r. w Ignalinie, pow. Świeciańskie. 2309

UNIEWAŻNIAM zagubione dowody tożsamości 3-ech koni Nr 63, 64, 65, wydane przez Starostwo Powiatowe Bartoszyce na nazwisko Stolarkiewicz Franciszek, zamieszkały w Karlischow, gmina Dąbrowa. 2310-3

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie tymczasowe obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Lidzbark oraz powiernictwo na gospodarstwo, wydane przez PUR Lidzbark na nazwisko Maria Józefa Hinzman, zamieszkała w Różance gmina Hilarowo pow. Lidzbark. 2311

UNIEWAŻNIAM zagubione tymczasowe zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Powiatowe Olsztyn, na nazwisko Hartel Maria, zamieszkała w Otkowie, pow. Olsztyn. 2313

OD ADMINISTRACJI

Prosimy P.T. Prenumeratorów o uregulowanie należności za prenumeratę za m-c listopad, oraz za miesiące zaległe.

Przypominamy, że prenumerata „Wiadomości Mazurskich” wynosi:

miesięczna	zł. 70
kwartalna	zł. 200
roczna	zł. 800

2270-2

OGŁOSZENIA
DROBNE

MURARZY poszukujemy na dobrych warunkach natychmiast. Stołówka i zwrot kosztów podróży zapewniony. Zgłoszenia: Cegielnia Górczyn, Ostród, tel. 49. 2295-1

POSZUKUJE pokoju umeblowanego, możliwie w śródmieściu. Oferty do Administracji „Wiad. Mazurskich” pod „11”. 2272-1

ZGUBIONO kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Olsztyn, na nazwisko Antoni Michalski, ur. 12.6.1913 r., zam. Olsztyn, ul. Stalina 24, I piętro. 2285-2

PRZYBŁĄKAŁY się dwie owce. Do odebrania Olsztyn ul. Warszawska 43 Cytowska. Po trzech dniach uważam za własność. 2308

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód na konia, własnością na nazwisko Pałaszewski Antoni, zamieszkały Duże Jajuty. 2289

NOWE ZDOBYCZE NAUKOWE

Institut doświadczalny w Moskwie, który dostarcza projektów dla przemysłu metalurgicznego, opracował projekt nowego pieca, pozwalającego na bezpośrednie wydobycie stali z rudy bez wypalania jej w wielkim piecu.

Podając tę wiadomość, agencja Tass podkreśla, że nowy wynalazek pozwoli na zakładanie stalowni w dzielnicach pozbawionych węgla i koksu oraz spowoduje zaoszczędzenie rocznie kilku miliardów rubli.

WSZELKIE FASONY mundurowych i cywilnych, krajowych i zagranicznych wykonuje f-ma „POLCZAP” Stalina 24 I piętro A. Michalski, 2284-2

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Ubezpieczalnia Społeczna w Olsztynie ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót stropów Kleina typ półciężki z cegły dziurawki pomiędzy istniejącymi dźwigarami, w budynku przy ul. Mickiewicza 1 róg Warmińskiej, w terminie do dnia 10.XII.1946 r.

Oferty należy składać do dnia 5.XI.1946 r. do godz. 10-tej w biurze Ubezpieczalni w Olsztynie ul. Dworcowa 30, pok. 14, gdzie też oferty mogą się zapoznać z ogólnymi warunkami budowy oraz otrzymać za zwrotem kosztów ślepe kosztorysy.

Wadium w wysokości 3 proc. należy wpłacić do Banku Gospodarstwa Społecznego Oddział w Olsztynie, konto Nr. 68.

Wadیا, dotyczące nieprzyjętych ofert zwrócone będą w terminie dni 10 po otwarciu ofert.

Ubezpieczalnia strzeże sobie prawo wyboru z przetargu przedsiębiorcy bez względu na cenę oraz prawo uznania, że przetarg nie dał wyników. 2314-2

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. 22-go Lipca 16. Telefon Nr. 81-90. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 9 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Gosp. Spółdz.” w Olsztynie.

Redaktor Naczelny: **Wł. Mroczkowski**

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł za wyraz (najmniej 50 zł), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł za wyraz (najmniej 30 zł). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w mieście, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm wysok. przy szerokości 1 szpalty—po 15 zł. Te same ogłoszenia w teście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA. 70 zł., kwartalna—200 zł, roczna—800 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo na razie nie wychodzi.

Wydawca: Woj. Urząd Inf. i Prop. w Olsztynie.

ZO3277

Druk: Drukarnia Państwowa, Olsztyn.

Odpow. za pismo Kolegium.